

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЯВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ВЛОЦЛАВЕКУ
ВИЩА ШКОЛА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ (ISMA)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА
*за сприяння міжнародних організацій, медичних асоціацій
та об'єднань*

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН
В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я:
МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, КОМУНІКАЦІЯ»**

*31 травня 2024 року
м. Одеса, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Запорожан Валерій Миколайович – ректор Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України (головний редактор);

Орабіна Тетяна Миколаївна – директор Департаменту медичних послуг Міністерства охорони здоров'я України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця;

Марічерда Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор (науковий редактор);

Дьякон Роман – президент правління Вищої школи менеджменту інформаційних систем (ISMA), доктор технічних наук, професор, академік;

Бука Станіслав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор економічних наук, професор;

Борц Вікторія Ігорівна – гарант освітньо-професійної програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом», професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук;

Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;

Мельник Євгенія Олександрівна – керівник Академії Національної служби здоров'я України;

Сєбов Денис Михайлович – директор Комунального некомерційного підприємства «Міська клінічна лікарня № 10» Одеської міської ради, доктор медичних наук, професор;

Гавриченко Дмитро Георгійович – медичний директор Товариства з обмеженою відповідальністю «Дім медицини», доктор медичних наук, професор;

Вартанова Олена Вікторівна – професор кафедри управління та смарт-інновацій Київського національного університету технологій та дизайну, старший науковий співробітник Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені К.В. Мамутова» Національної академії наук України, практичний психолог, доктор економічних наук, професор;

Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;

Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 **Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація:** Міжнародна наукова конференція, 31 травня 2024 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. 176 с.

ISBN 978-966-397-406-4

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

УДК[005.5:614]-043.7"313"(062.552)

ISBN 978-966-397-406-4

© Одеський національний медичний університет, 2024
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ВІДНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК СТІЙКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Аналіз механізмів забезпечення якості в системі охорони здоров'я України Борщ Вікторія Ігорівна, Лазор Олена Борисівна.....	8
Модернізація української медичної освіти в умовах глобалізації, реформ та воєного стану Борщ Вікторія Ігорівна, Пастухов Олександр Олександрович	12
Comparative Analysis of Risk Management in the Health Systems in Ukraine and the Republic of Kazakhstan Valakh Viktoria Volodymyrivna, Alimov Olzhas.....	15
Правове регулювання надання акушерсько-гінекологічної допомоги дітям в умовах війни в Україні Валах Вікторія Володимирівна, Гладчук Зіновій Ігорович	19
Система охорони здоров'я України в умовах воєнного стану: сучасні виклики та механізми їх подолання Гордійчук Катерина Ігорівна.....	23
Переваги інвестування в людський капітал в охороні здоров'я Данилко Михайло Валерійович.....	27
Медичні інновації та право інтелектуальної власності українських ЗВО Дружкова Ірина Сергіївна	30
Автономізації медичних закладів в умовах реформування системи охорони здоров'я Клочкова Марина Володимирівна.....	34
Просування нових медичних послуг як складова маркетингової стратегії медичного закладу Князькова Валентина Яківна, Бондаренко Віта Геннадіївна.....	36
Marketing in the field of healthcare in Ukraine: key aspects and challenges Nemchenko Hanna Valeriivna, Dymar Sergii Eduardovych.....	40
Організаційно-управлінські механізми управління ризиками в системі охорони здоров'я Орабіна Тетяна Миколаївна, Марічерета Валерія Геннадіївна	44
Формування адаптивного механізму управління медичним закладом у кризових умовах Рудінська Олена Володимирівна, Щербакова Валерія Володимирівна	47

Створення кластерного закладу охорони здоров'я спроможної мережі госпітального округу: від отримання статусу до затвердження статуту Себов Денис Михайлович, Якименко Олена Олександрівна, Коротасва Вікторія Анатоліївна, Маркіна Катерина Володимирівна.....	51
Пріоритетність доступності медичних послуг в умовах сучасної реформи та воєнного стану Хлібородова Ірина В'ячеславівна, Шахов Віталій Володимирович, Лінькова Тетяна Василівна.....	55
Впровадження кліматичних сервісів як інноваційна стратегія сталого розвитку системи охорони здоров'я України Шаблій Тетяна Петрівна	59

СЕКЦІЯ 2. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я

Інформаційний менеджмент у закладах вищої медичної освіти Бурячківський Едуард Станіславович, Анненкова Ірина Петрівна, Шпильова Катерина Олександрівна.....	63
Досвід застосування цифрових технологій в стоматологічній практиці Гороховський Владислав Васильович, Тарасенко Ірина Йосипівна, Швиденко Юлія Юріївна	67
Впровадження маркетингових цифрових технологій в закладах охорони здоров'я Кордзая Натела Ревазівна, Марічерда Валерія Геннадіївна.....	69
Інформатизація управління медичними закладами Слободяник Наталія Володимирівна	72

СЕКЦІЯ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасні питання організації системи фармацевтичного забезпечення лікарськими засобами Волощук Христина Юріївна, Хлібородова Ірина В'ячеславівна, Беляєва Оксана Іванівна	76
Важливість впровадження бізнес-орієнтованої системи управління на фармацевтичному підприємстві Ящук Ірина Сергіївна, Унгурян Ліана Михайлівна, Беляєва Оксана Іванівна	79

СЕКЦІЯ 4. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ БІЗНЕСІ

Стан здоров'я працівників медичної галузі в сучасних реаліях України

**Благовещенська Альона Вікторівна,
Пустовойт Тетяна Борисівна, Рогова Олена Геннадіївна 82**

Актуальність створення приватного медичного центру
в галузі кардіології

Кусик Наталія Львівна, Закритов Денис Олексійович..... 87

Проблеми фінансування державними (комунальними) підприємствами
у галузі охорони здоров'я

Кусик Наталія Львівна, Кострицький Євген Євгенович 91

Актуальність створення багатопрофільних клінік
в сегменті реабілітаційних послуг

Кусик Наталія Львівна, Птяшко Дмитро Валерійович..... 94

Деякі тенденції розвитку ринку приватних медичних послуг
в Україні

Кусик Наталія Львівна, Яблончук Вікторія Георгіївна 97

Ефективність медичного персоналу в університетських клініках
як запорука впровадження сучасних технологій
в сфері громадського здоров'я

**Приболовець Ксенія Олексіївна,
Рудінська Олена Володимирівна..... 101**

СЕКЦІЯ 5. РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КЛІНІК У РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Університетські клініки як лідери у впровадженні передових
медичних технологій та практик

**Бусел Світлана Валентинівна,
Хлібородова Ірина В'ячеславівна,
Берегова Катерина Василівна..... 104**

Вибрані питання комплексного лікування ускладнених
декубітальних виразок м'яких тканин

**Вергун Андрій Романович, Мацях Юрій Михайлович,
Литвинчук Михайло Михайлович..... 107**

University clinic – as a necessary condition for the formation
of professional competences of future dentists

Gorb-Gavrylchenko Inna Viktorivna..... 111

Інноваційні підходи до формування та розвитку академічного реабілітаційного центру у закладі вищої освіти Горошко Вікторія Іванівна	114
Роль наукових парків у комерціалізації університетських інновацій та підтримці сталого розвитку національної медичної індустрії Гребенник Наталя Григорівна	118

СЕКЦІЯ 6. ПСИХОЛОГІЯ КОМУНІКАЦІЙ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

Порядок взаємодії органів охорони здоров'я при документуванні домашнього насильства Бабкіна Олена Петрівна, Данильченко Світлана Іванівна	122
Навички комунікації та фасилітації при консультуванні пацієнтів без фізичного контакту Белозерцева-Баранова Юлія Євгеніївна, Скороходова Юлія Вікторівна	129
Аналіз факторів професійного вигорання і задоволеності життям співробітників і студентів закладів освіти в контексті управління корпоративним благополуччям Варганова Олена Вікторівна, Рудінська Олена Володимирівна	131
Аспекти стрес-менеджменту та шляхи подолання професійного вигорання медичних працівників Красіленко Тетяна Миколаївна, Рудінська Олена Володимирівна	136
Комунікація як шлях до психологічного комфорту в процесі професійної діяльності медичних працівників Мовлянова Наталія Вікторівна, Федоренко Оксана Віталіївна, Хлібородова Ірина В'ячеславівна	141
The psychology of marketing under martial law Nemchenko Hanna Valeriivna, Bondarenko Kateryna	145
Система комунікацій в комплексній медико-соціальної і психологічної допомоги хворим на деменцію Прокопенко Наталія Олексіївна, Вялих Тетяна Ігорівна, Величко Наталія Миколаївна	148

Професійні та комунікативні компетентності здобувачів вищої медичної освіти Рожковська Наталя Миколаївна, Попова Лідія Михайлівна, Шевченко Ольга Іванівна	151
---	------------

СЕКЦІЯ 7. ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Machine learning-driven identification of multi-targeted lead compounds among 5,6-dihydro-tetrazolo[1,5-c]quinazolines for neurodegenerative and neglected tropical diseases

Antypenko Lyudmyla Mykolaivna, Antypenko Oleksii Mykolaiovych	155
--	------------

Специфіка застосування штучного інтелекту в медицині
в контексті інновацій та загроз

Князькова Валентина Яківна, Криленко Володимир Ігорович....	159
--	------------

The implementation of artificial intelligence technologies in healthcare during martial law and war

Kolesnikov Yevhennii Borysovych, Kolomiets Nataliia Mykolaivna ...	162
---	------------

Впровадження технологій штучного інтелекту
в галузі охорони здоров'я

Кузмичова Анастасія Сергіївна	166
--	------------

Інноваційні рішення штучного інтелекту
для вдосконалення діагностики та терапії

Черленюк Юрій Юрійович.....	170
------------------------------------	------------

СЕКЦІЯ 1. ВІДНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК СТІЙКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-406-4-1>

АНАЛІЗ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Борщ Вікторія Ігорівна

*доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Лазор Олена Борисівна

*магістрант першого року навчання ОПП «Управління охороною
здоров'я та фармацевтичним бізнесом»
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

У системі охорони здоров'я не існує золотого стандарту оцінки рівня розвитку та порівняння якості надання медичних послуг. Сучасні визначення та поняття якості у системі охорони здоров'я, а також приклади засновані на світовому досвіді, демонструють нам, що найкращого результату можна досягти завдяки використанню одного з найдієвіших методів управління якістю – концепція загального управління якістю – total quality management (TQM) [3].

Але перед тим, як перейти до самої системи управління якістю, слід розібратися, а що таке якість медичної послуги. У своїх дослідженнях ми дотримуємося позиції ВООЗ, яка визначає якість медичної послуги як «ступінь, в якій медичні послуги, що надаються окремим особам і групам, збільшують ймовірність досягнення бажаних результатів для здоров'я і узгоджуються з доказовими професійними знаннями» [1]. При цьому слід зауважити, що якість медичної допомоги передбачає наявність у медичних кадрів навичок, ресурсів і умов, необхідних для покращення здоров'я пацієнтів, знань та вмінь виконувати професійні обов'язки. Відтак, якісні медичні послуги є результатом як більш широкого контексту систем охорони здоров'я, так і дій постачальників медичних послуг (тобто медичний установ) та осіб, які працюють у системі [1]. Це актуалізує більш

широке використання концепції загального управління якістю у національній системі охорони здоров'я.

Ця концепція засновується на циклі Демінга, який представляє собою послідовне використання та дослідження таких понять, як планування, виконання, перевірка та реалізація. Основна суть філософії TQM полягає у роботі над покращенням якості не тільки медичної послуги, а й покращенні організації роботи медичного закладу включно з показниками роботи усього персоналу.

Управління якістю надання медичних послуг у сфері охорони здоров'я складається з 3х основних видів діяльності. Серед яких можна виділити: створення якості, поліпшення якості та контроль рівня якості. Сюди входять усі підходи та механізми покращення якості, такі як: розробка стандартів, аудит, моніторинг, самооцінка, зворотний зв'язок, оцінювання якості, процес змін та дії менеджменту.

Аналіз нормативно-правового регулювання та забезпечення питань якості та положень ДСТУ 15224:2019 Системи управління якістю ISO 9001:2015 [2] у сфері охорони здоров'я повною мірою демонструють нам, що вимоги до характеристик якості можуть висуватися і висуваються різними зацікавленими сторонами.

Законодавче регулювання є основою впровадження будь-яких змін. В Україні створено необхідний фундамент для формування нормативних документів з управління якістю у медичних установах, враховуючи сучасні клінічні настанови та європейські підходи. На жаль, частина існуючих нормативних документів має формальний характер та не виконується у повному обсязі. Відтак, на сучасному етапі реформування галузі охорони здоров'я ми вбачаємо доцільним запровадження наступних заходів щодо удосконалення системи якості медичної допомоги на національному рівні, зокрема:

1. Національна стратегічна спрямованість на якість, яка передбачає формування та прийняття Національної політики якості та стратегії, які мають базуватися на прагматичному пакеті заходів, які відображають дії, що необхідно вжити у всій системі охорони здоров'я для створення системного середовища, зменшення шкоди, поліпшення клінічної допомоги та взаємодії з пацієнтами, сім'ями та громадами.

2. Якість у всій системі охорони здоров'я. На додаток до сприятливого політичного середовища, надання якісних медичних послуг вимагає належного управління; кваліфікований і компетентний медичний персонал, яким надається підтримка від відповідних органів державної влади і які вірні своїй справі; механізми фінансування, які забезпечують можливості і підтримують якість медичної допомоги; інформаційні системи, які забезпечують постійний моніторинг та навчання для удосконалення існуючої системи; лікарські засоби, пристрої та технології,

які є безпечними та належним чином регулюються на державному рівні; і найважливіше – доступні і добре обладнані медичні установи.

3. Високоякісна первинна медична допомога. Первинна медична допомога відіграє вирішальну роль у забезпеченні загального охоплення високоякісними медичними послугами. Задля реалізації трьох взаємопов'язаних складових первинної медико-санітарної допомоги – розширення можливостей людей та участь громади; здійснення мультисекторальних заходів задля здоров'я; і медичні послуги, де пріоритет приділяється наданню якісної первинної медичної допомоги та виконанню основних функцій охорони здоров'я, важливим є дотримання концепції якості.

4. Моніторинг та оцінка. Якість необхідно постійно оцінювати і контролювати, щоб стимулювати її поліпшення. Це залежить від точних, своєчасних даних, які мають практичну цінність. Інтеграція глобальних та національних зусиль у цій сфері має вирішальне значення для забезпечення того, щоб країни збирали значущі дані та використовували їх для трансформації та вдосконалення своїх систем охорони здоров'я.

5. Обмін досвідом та навчання. На додаток до оцінки ключових показників ефективності, існує чітка необхідність збирати та поширювати інформацію про отримані «уроки» та досвід забезпечення якості. Такі знання, що надходять з країн з різними ступенями розвитку систем охорони здоров'я, повинні поширюватися по всьому світу.

Відтак, при формуванні системи якості у медичних установах управлінці мають дотримуватися наступних основних характеристик якості. (1) Професійна компетентність: відноситься до рівня умінь і навичок, які реалізуються у процесі діяльності людей, що надають медичну допомогу, менеджмент і обслуговуючий персонал. (2) Доступ до медичної допомоги: під цим ми маємо на увазі ступінь вільного надання медичної допомоги, незалежно від географічних, економічних, соціальних, культурних, організаційних або мовних факторів. (3) Результативність: ступінь, до якої лікування пацієнта призводить до поліпшення його стану або до бажаного результату. (4) Міжособистісна характеристика: це стосується якості взаємодії між постачальниками послуг та споживачами, а саме між керівництвом та персоналом, медичними працівниками та пацієнтами. (5) Ефективність: це надання оптимальної медичної допомоги населенню, тобто оптимального обсягу при економічно обмежених ресурсах. (6) Безперервність: ступінь, до якого пацієнт отримує медичну допомогу, необхідну їм без перерви, зупинок або непотрібного повторення діагнозу або лікування. (7) Безпека: відноситься до ступеня, в якому система охорони здоров'я знижує ризик травми, інфекції, шкідливих побічних ефектів або інших пошкоджень при наданні медичної допомоги. (8) Комфорт: відноситься до тих характеристик медичної допомоги, які

безпосередньо не відносяться до клінічної ефективності, але можуть позитивно вплинути на задоволення пацієнта якістю надання допомоги. Комфорт визначається як зовнішній вигляд і чистота всіх використовуваних приміщень, обладнання та персоналу, а також заходи, що вживаються для забезпечення комфорту і зручності пацієнта. Забезпечення якості медичного закладу повинно стосуватися як клінічних, так і організаційних аспектів надання медичних послуг.

На сучасному етапі аналіз роботи медичних установ спирається на визначенні вже давно існуючих та затверджених облікових і статистичних показників, які є основою для оцінки показників якості. Позитивний вплив на якість медичною допомогою можливий тільки шляхом розробки та впровадження нових індикаторів, на основі вище зазначених характеристик якості. Ці показники повинні відображати своєчасність надання медичних послуг, правильний підхід до вибору методів діагностики, профілактики, лікування, реабілітації у відповідності до клінічних протоколів, очікуваний результат від надання медичної послуги. Відтак, менеджмент якості медичних послуг є послідовною реалізацією управлінських функцій: планування якості, забезпечення організації, контроль, удосконалення якості з орієнтацією на пацієнта на всіх етапах надання медичної послуг.

Література:

1. Quality health services. URL: <https://www.who.int/news-room/factsheets/detail/quality-health-services>
2. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги (61390) (dnaop.com)
3. Бичківський Р. В. Управління якістю. Сертифікація : навч. посіб. К. : Вища школа. 2005. 432 с
4. Борщ В. І. Управління закладами охорони здоров'я. Херсон : Олди-плюс. 2020. 392 с.